

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul central),
Judecătorul: V. Puica,
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Vascan, V. Clima, E. Palanciuc,

DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecătorul
judecători

Svetlana Filincova,
Nicolae Craiu,
Dumitru Visternicean,

examinând recursul declarat de către Societate pe Acțiuni „Covis”, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lapinschi împotriva Societății pe Acțiuni „Covis”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „MaconstPrim” și Agenția Ipotecară „Vis Urban” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la rezilierea contractului și încasarea despăgubirilor materiale și morale,

C O N S T A T Ă :

La 07 octombrie 2016 Nicolae Lapinschi s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Covis” (în continuare SA „Covis”), intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „MaconstPrim” (în continuare SRL „MaconstPrim”) și Agenția Ipotecară „Vis Urban” Societatea cu Răspundere Limitată (în continuare AI „Vis Urban” SRL) cu privire la rezilierea contractului nr. 15/07-10 din 15 iulie 2010, repararea prejudiciului material în mărime de 33 089,922 euro, moral în mărime de 20 000 euro și cheltuielile de judecată. (3-5, vol.I)

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 10 mai 2017 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a reziliat contractul de investiție în construcția imobilului nr. 15/07-10 din 15 iulie 2010, încheiat între SA „Covis” și Nicolae Lapinschi. S-a încasat din contul SA „Covis” în beneficiul lui Nicolae Lapinschi suma de 17 000 euro cu titlul de bani achitați pentru construcția apartamentului din complexul locativ de pe bd. Dacia 60/12, mun. Chișinău, suma de 6 982,35 euro dobândă de întârziere, în total prejudiciul material în mărime de 23 982,35 euro, suma de 20 000 lei despăgubiri morale și suma de 1 000 lei cheltuieli de judecată. (f.d. 157, 167-174, vol.I)

La 19 mai 2017 Nicolae Lapinschi a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia în partea pretențiilor respinse și emiterea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la admiterea acestora (f.d. 160-162, vol. I)

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 06 iunie 2017 a fost încasat de la SA „Covis” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 14 647, 75 lei. (f.d.177- 178, vol. I)

La 07 iunie 2017 SA „Covis” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 10 mai 2017, solicitând casarea hotărârii în partea pretențiilor admise și emiterea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la respingerea pretențiilor admise, fără anexarea dovezii privind achitarea plății taxei de stat. (f.d. 184-185, vol.I)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către SA „Covis” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 10 mai 2017, cu acordarea termenului până la 18 octombrie 2017, ora 10.00 pentru înlăturarea neajunsurilor și depunerea unei cereri suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probelor invocate în susținerea apelului, probelor întru achitarea taxei de stat în mărime de 10 736 lei, cu prezentarea lor nemijlocit în ședința de judecată. Totodată, s-a explicat SA „Covis”, în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel nu se va considera depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită. (f.d. 200-202, vol.I)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2017 s-a respins cererea SA „Covis” privind scutirea de la plata taxei de stat și s-a prelungit termenul pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel până la 01 noiembrie 2017, ora 10.00 și prezentarea confirmării cu privire la achitarea taxei de stat în mărime de 10736 lei, nemijlocit în ședința de judecată. (f.d. 221-224, vol.I)

La 31 octombrie 2017 SA „Covis” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel din 18 octombrie 2017 cu emiterea unei decizii privind admiterea cererii cu privire la scutirea integrală a SA „Covis” de la plata taxei de stat. (f.d. 230-232, vol. I)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2017 s-a respins recursul declarat de către SA „Covis”, s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2017. (f.d. 6-10, vol. II)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 20 decembrie 2017 a restituit apelul declarat de către SA „Covis” pe motiv că apelanta nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel în termenul acordat.(f.d. 18-20, vol.II)

La 20 decembrie 2017 SA „Covis” a declarat recurs asupra încheierii instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate. (f.d. 25-27, vol.II)

În motivarea recursului recurenta a indicat, că încheierea instanței de apel este una neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea drepturilor sale procesuale, ori acesta nu a fost citata pentru ședința de judecată preconizată pentru data de 20 decembrie 2017, ora 11:00.

SA „Covis” mai menționează că despre ședința de judecată a aflat întâmplător din lista dosarelor plasate pe panoul informativ al instanței de judecată și tot atunci a achitat parțial taxa de stat în sumă de 500 lei. La ora 10:58, cu scopul de a solicita un termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat, reprezentantul SA „Covis” s-a prezentat în sala de judecată, însă colegiul nu a anunțat începerea ședinței, iar la ora 11:26, ieșind din camera de deliberare a pronunțat încheierea de restituire a apelului.

Conform prevederilor art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă, că încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată la 20 decembrie 2017, recursul declarat de către SA „Covis” la 20 decembrie 2017 este depus în termen.

Potrivit art. 426 alin. 3 CPC recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017.

În conformitate cu art. 427, lit. b) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2017 s-a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei stat, apelantei i s-a acordat un termen suplimentar până la 01 noiembrie 2017, ora 10:00 pentru înlăturarea neajunsurilor indicate de instanța de apel. Încheierea instanței de apel a fost menținută prin decizia Curții Supreme de justiție din 29 noiembrie 2017.

Prin încheierea din 20 decembrie 2017 instanța de apel a restituit apelul declarat de către SA „Covis” pe motiv că apelanta nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel în termenul acordat.

Instanța de recurs conchide că încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017 este adoptată cu încălcarea legislației procedurale, respectiv nu poate fi menținută.

Conform art. 368 alin. 1 CPC „dacă cerere de apel nu întrunește condițiile prevăzute de 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor”.

Potrivit art. 369 alin. 1 CPC, „instanța de apel, restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.1”.

La caz, Colegiul reține, că actele cauzei atestă, că SA „Covis” a atacat cu apel hotărârea primei instanțe fără a achita taxa de stat. Ulterior, când instanța de apel nu a dat curs cererii de apel depusă de SA „Covis” la 18 octombrie 2017, SA „Covis” a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, solicitare respinsă de Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 18 octombrie 2017.

Concomitent cu respingerea cererii SA „Covis” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, instanța de apel a dispus „prelungirea apelantei SA „Covis” termenului pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2017, până la 01 noiembrie 2017, ora 10:00 și prezentarea confirmării cu privire la achitarea taxei de stat în mărime de 10 736 lei, nemijlocit în ședința de judecată”.

Colegiul mai reține, că participanții la proces au fost înștiințați legal despre ziua, locul și ora ședinței de judecată (f.d. 225-226, vol. I), însă ședința de judecată la data de 01 noiembrie 2017 nu a avut loc.

În acest sens, Colegiul menționează, faptul că la 31 octombrie 2017 la Curtea de Apel Chișinău a fost înregistrat recursului depus de către SA „Covis” împotriva

încheierii instanței de apel din 18 octombrie 2017 și dosarul la o dată neconcretizată a fost expedit în adresa Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea recursului.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2017 recursul declarat de către SA „Covis” a fost respins cu menținerea încheierii instanței de apel și la 30 noiembrie 2017, dosarul a fost expedit la Curtea de Apel Chișinău.

Se mai constată, că în adresa participanților la proces, la o dată necunoscută a fost trimisă citația, pentru 20 decembrie 2017, ora 11:00, conform căreia participanții sunt chemați la Curtea de Apel „în legătură cu examinarea cauzei civile Nicolae Lapinschi împotriva SA „Covis” în ordine de apel în baza cererii de apel depuse de Nicolae Lapinschi”.

Careva înscrieri ce ar confirma recepționarea citației de către SA „Covis” la materialele dosarului lipsesc.

În conformitate cu prevederile art. 102, alin. (6) CPC citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces. Dacă persoana nu locuiește la adresa comunicată instanței, citația sau înștiințarea poate fi trimisă la locul ei de muncă sau la locul unde se află.

Colegiul reține ca fiind drept întemeiat argumentul recurente SA „Covis” cu privire la necitare, ori potrivit materialelor dosarului, rezultă că citația instanței de apel a fost expedită la adresat mun. Chișinău, str. Pădurii 17, deși atât în cererea de apel, cât și în extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice rezultă că aceasta are sediul pe adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 180, bir. 4021.(f.d 45, vol.I)

Astfel, instanța de apel urma, să citeze apelanta SA „Covis” la adresa juridică a acesteia, la materialele dosarului lipsește citarea legală.

La acest capitol Colegiul acceptă ca veridice argumentul recurentului SA „Covis” că despre ziua și ora ședinței la Curtea de Apel Chișinău a aflat întâmplător la 20 decembrie 2017, aflându-se în incinta Curții de Apel Chișinău, fapt ce nu poate fi apreciat ca o citare legală.

Sub acest aspect, instanța de recurs apreciază critic reținerea instanței de apel precum că apelanta SA „Covis” fără motive întemeiate, până la ședința de judecată din 20 decembrie 2017 nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel din 18 octombrie 2017.

Mai mult ca atât, instanța de recurs notează, că instanța de apel prin încheierea din 18 octombrie 2017 a acordat apelantei un termen suplimentar până la 01 noiembrie 2017. Însă încheierea dată a fost contestată de către SA „Covis”, fiind menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2017, adică după expirarea termenului acordat de instanța de apel.

Prin urmare, instanța de apel urma să creeze condiții reale pentru SA „Covis” să poată lichida neajunsurile invocate de instanța de apel, însă în cadrul ședinței de judecată preconizată pentru 20 decembrie 2017, la care apelanta nu a fost prezentă, ori nu a fost citată, a restituit apelul.

În speță este important de reținut și faptul că dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, în jurisprudența sa constantă Înalta Curte a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

Colegiul reiterează, că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017 privind restituirea cererii de apel SA „Covis” îi îngrădește dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO.

Astfel, potrivit art. 6 CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, iar argumentele invocate de către recurentă sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de către Societate pe Acțiuni „Covis”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lapinschi împotriva Societății pe Acțiuni „Covis”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „MaconstPrim” și Agenția Ipotecară „Vis Urban” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la rezilierea contractului și încasarea despăgubirilor materiale și morale, cu remiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean